

Aika: 24.1.2022 klo 13.00–15.00

Paikka: Videoneuvottelu, etäyhteys (Teams)

Osallistujat: Tommi Harju (pj.)

Ari Muhonen

Miia Willman

Pekka Olsbo

Yrsa Neuman

Niko Niskanen (sihteeri)

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen (klo 13.02)

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.03 ja totesi kokouksen päätösvaltaiseksi

2. Edellisen kokouksen muistio (Liite 1) (klo 13.04)

Tarkastettu muistio löytyy FUNin verkkosivuilta.

3. FUNin varapuheenjohtajan valinta kaudelle 2023–2024 (klo 13.05)

Työvaliokunta valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajan FUNin sääntöjen mukaisesti.

Varapuheenjohtajaksi kaudelle 2023–2024 valittiin Pekka Olsbo.

4. FUNin helmikuun kokouksen esityslista ja kokousvalmistelut (Liite 2) (klo 13.08)

Työvaliokunta keskusteli FUNin seuraavan kokouksen 16.2. esityslistan luonnoksesta.

Seuraavaksi vuorossa olevilta johtajilta pyydetään ajankohtaiset kuulumiset kevään kokouksiin.

Kevään ensimmäisessä kokouksessa kuullaan Helsingin yliopiston kirjaston kuulumiset Minna

Niemi-Grunströmiltä, seuraavaksi kuulumisia toivotaan Aalto-yliopistolta ja Hankenilta.

Ensimmäiseen kokoukseen ei ole suunniteltu sidosryhmätapaamisia.

Kevään toiseen kokoukseen on aikataulutettu tapaaminen Kansalliskirjaston Kimmo Tuominen klo 10–11. Seuraavien kokouksien osalta pohdittiin mahdollisuutta pyytää STKS:n uuden teknologian työryhmää kertomaan tekoälyn ja muiden uusien teknologioiden vaikutuksesta yliopistokirjastojen toimintaan. Vaihtoehtoisesti Digivisio 2030:n edistymisestä voitaisiin myös keskustella.

Kevään kolmas kokous järjestetään paikallaolokokouksena. Tilaksi harkitaan Taideyliopiston tiloja Musiikkitalolla.

Aiheiden puolesta ensimmäisessä kokouksessa on tarkoitus keskittyä erityisesti tilastointiin. Ari Muhonen käy tilastoja vielä läpi, sillä niihin liittyviä ohjeistuksia on tulkittu eri tavoilla.

Kestävän kehityksen kohtaa mietitään vielä tarkemmin FUNiin kohdistuneiden yhteydenottojen ja syksyn kokouksen pohjalta. Kokemuksien jakamistapoja ja yhteistyömahdollisuuksia tulee pohtia, sekä kirjastojen omia vaikutusmahdollisuuksia kartoitettava.

Keskustelussa todettiin myös tarve konkreettisten tavoitteiden asettamiselle. Haluttaisiin saada esille nimenomaan FUNin kannat: yhteinen linja, yhteiset päätökset ja tavoitteet.

5. Toimintasuunnitelma 2023–2024, budjetti 2023 ja toimintakertomus ja tilinpäätös 2022 (Liitteet 3, 4, 5) (klo 13.12)

Puheenjohtaja Tommi Harju esitteli Toimintasuunnitelman 2023–2024 luonnoksen. Tämänhetkinen luonnos perustuu FUNin edellisen kokouksen keskusteluihin sekä viestintästrategiaan.

Ari Muhonen liittyi kokoukseen (klo 13.12)

Funiin on otettu yhteyttä erityisesti kestävästä kehitystä edistäviin toimenpiteisiin liittyen, joten näiden osuutta toimintasuunnitelmassa harkitaan vielä. Työvaliokunta piti yhteistyön korostumista suunnitelman kaikissa kohdissa kiitettävänä. Näkyviä, konkreettisia yhteistyötoimia kannatettiin.

Digivisio 2030 -hanke ja tekoäly tulevat muuttamaan opetuksen tapaa laajalti lähitulevaisuudessa. Edellä käymistä pidetään toivottavana, sillä uusilla opiskelijoilla voi olla aivan uudenlaiset materiaalit ja oletukset oppimisesta.

Työvaliokunta kannatti toimintasuunnitelman teemoja. Lisäteemaksi ehdotettiin yliopistokirjastojen opetussisältöjen tarkastelua: ”mitä meillä opetetaan?” Mitä vastuita kirjastoille jää, jos tekoäly ja muut työkalut valtaavat opetuksen alaa? Muun muassa UEFilla on puhuttu geneerisestä opetuksesta, ja kirjasto haluttaisiin mukaan mm. tiedon- ja datanhallinnan opetukseen. Kirjastojen tulisi myös oppia yleistyvien tekoälytyökalujen toimintatavat ja niiden tarjoama sisältö opetuksen suunnittelun vuoksi. Aihe päätettiin lisätä toimintasuunnitelmaan.

Keskustelua käytiin myös rights retention strategyn edistämisestä. Asiantuntijoita olisi hyvä tuoda yhteen käytäntöjen jakamista ja kehittämistä varten. Eniten resursseja omaavat asiantuntijat voisivat tukea muuta ryhmää. Yleiseksi ongelmaksi todettiin toiminnan koordinoiminen ja edistäminen, vaikka asiantuntijuutta resurssina onkin usein riittävästi. FUNin rooli yksittäisten yliopistokirjastojen ohella olisi tarjota yhteisiä linjauksia ja tällä tavoin ohjata yhteistyötä.

Yhtenä vaikutusmahdollisuutena nostettiin esiin webinaarin järjestäminen FUNin piirissä; tällä avoimen tieteen koordinaation eri työryhmien jäsenet voisivat avata toimintaansa muille asiantuntijoille. Lisäksi mainittiin mahdollisuus laatia asiantuntijoille ennakkokysely käsiteltäviin teemoihin ja aiheisiin liittyen. Asiaa aiotaan käsitellä FUNin kokouksessa 1/2023.

Puheenjohtaja ehdotti mahdollisuutta järjestää yhteinen tulevaisuustyöpaja alati kiihtyvien tulevaisuusvisioiden käsittelemiseksi ennen uuden strategian valmistelun aloittamista. Työvaliokunta kannatti ajatusta.

Budjetti 2023–2024 (klo 13.33)

Puheenjohtaja esitteli vuosien 2023–2024 budjettiluonnoksen. Yhteistyösihteerin palkka otettu huomioon ostetuissa palveluissa, koska tämänhetkinen sihteeri on palkattu UEFilta. Ostettujen palveluiden osuus tosin pienenee, kunhan sijaisen sopimuksen pituus on huomioitu laskukaavassa. Budjettiluonnosta muokataan vielä ennen FUNin kokousta 1/2023.

Mahdollisille lisäkuluille, kuten aiemmin mainitulle tulevaisuustyöpajalle, pitää varata tilaa toimintabudjetista. Viestintäsuunnitelman toimeenpano voi myös vaatia lisäresursseja.

Matkakulut eivät yleensä ole vartenotettavia, sillä FUNin nimessä ei yleensä tehdä edustusmatkoja, ja paikallaolokokouksia on nykyään vain kerran vuodessa.

Budjettia täsmennetään vastaamaan todellisuutta, kirjastojen maksuosuuksia pohditaan uuden suunnitelman mukaisesti

Yhteistyösihteeri esitteli vuoden 2022 toimintakertomuksen luonnoksen. Työvaliokunta totesi luonnoksen tarkoituksenmukaiseksi infrastruktuuriryhmän kokoonpanoa koskevan tarkennuksen jälkeen. Luonnos viedään käsiteltäväksi FUNin kokoukseen 16.2.

6. Viestintästrategia ja viestinnän kehittäminen (klo 13.59)

Puheenjohtaja alusti keskustelun viestintästrategiasta. Keskusteltiin viestintäryhmä mahdollisuudesta jatkaa työtä yhteistyösihteerin kanssa. Työvaliokunta totesi ryhmän jo tehneen suuren työn suunnitelmien edistämiseksi, mutta nyt tarvittaisiin priorisointia sekä selkeä marssijärjestys. Verkkosivujen uudistamisen todettiin olevan keskeinen elementti, ja esille nostettiin ajatus muutosehdotuksiin perustuvasta työskentelystä.

Blogin jatkokehityksestä käytiin myös keskustelua. Blogi olisi tarkoitus tehdä avoimeksi asiantuntijoille, mutta käsiteltävien aiheiden kirjoa tulisi vielä rajata ja mahdollisia kirjoittajia houkutella. Muun muassa osaamisen jakaminen ja hyvien käytänteiden kehittäminen mainittiin blogille tarkoituksenmukaisina lähestymistapoina.

Viestintäryhmä tekee luonnoksen muutoksista, ja laittaa eteenpäin jakoon. Viestintäsuunnitelman konkreettisia toimenpiteitä käsitellään myöhemmin työvaliokunnassa.

7. Ilmoitusasiat (klo 14.08)

Yhteistyösihteeri esitteli työryhmien toimintaraportit vuodelta 2022 (liite 6). Muistiot ja raportit tulevat nähtäville FUNin kokoukseen viimeisien täydennysten jälkeen.

8. Muut asiat (klo 14.09)

FUNin jäsenen vaihtaminen AVOTT:n arkkitehtuuriryhmään Riitta Lähdemäen tilalle.
Edellinen työvaliokunta on ehdottanut tilalle suostumuksensa mukaisesti Pekka Olsboa.

→ Työvaliokunta nimesi Pekka Olsbon työryhmään

Varajäsenen nimeämispyyntö Avoimen tieteen ja tutkimuksen ohjausryhmään 2023–2024

Minna Niemi-Grundström ja Pekka Olsbo ovat ilmoittautuneet ehdolle.

→ Työvaliokunta nimesi Minna Niemi-Grundströmin ohjausryhmään

Edustajan nimeäminen Unifin organisoimaan Kopiosto-sopimusta käsittelevään ryhmään.

Puheenjohtaja ehdottaa Arin Muhosen valitsemista työryhmään Miia Willmanin tuella.

Työvaliokunnassa käytiin keskustelua ryhmän tavoitteista ja toiminnasta. Kopiosto-sopimukseen liittyvä selvitys riippuu pitkälti siitä, tukeudutaanko aikaisempaan pohjatyöhön vai aloitetaanko uusi selvitys. Skannausmäärät ovat pudonneet dramaattisesti digitaalisen aineiston lisääntyessä, joten täysin uusi selvitys olisi erittäin haasteellinen. Taustatyö pitäisi aloittaa jo määritelmätasolta.

→ Puheenjohtajan esityksestä työryhmään nimettiin Ari Muhonen. Miia Willman osallistuu myös työskentelyyn

Peer Community in (PCI) -yhteydenotto (klo 14.26)

Työvaliokunta totesi, ettei asia koske FUNia verkostona, vaan ennemminkin yksittäisiä yliopistoja sekä mahdollisesti FinElibiä. Vastaavanlaista järjestelyä kaavaillaan myös Suomessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö: E-aineistojen kirjastokäytön korvaamista koskeva selvitys (liite 7). (klo 14.28)

Asiasta on vastikään keskusteltu AMKITin puolella, jossa pohdittiin sähköisten lainausmäärien mittaamistapojen haastavuutta. Työvaliokunta päätti, että FUN voi kommentoida lisäselvitysten tarvetta, sillä e-kirjojen lainausmääriä ei ole mahdollista todentaa halutulla tavalla. Muiden kirjastosektoreiden tukeminen koettiin tärkeäksi.

Lisäksi puheenjohtaja nosti esille kansalliskirjaston ja kirjastosektoreiden tapaamisen torstaina 26.1. FUN aikoo käsitellä tapaamisessa edellisen vuoden toimintakertomusta sekä toimintasuunnitelman jatkuvia teemoja.

9. Seuraavat kokoukset (klo 14.36)

Työvaliokunta kokoontuu keväällä 2023:

– 28.3.2023 klo 13.00–15.00

– 23.5.2023 klo 13.00–15.00

Lisää muita asioita (klo 14.38)

Yrsa Neuman ilmoitti jäsenyydestään EUA Expert Group on Open Science -ryhmässä.

Työvaliokunnassa ehdotettiin ryhmän toiminnan mahdollista esittelyä joskus tulevaisuudessa.

10. Kokouksen päättäminen (klo 14.40)

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.40

Liitteet:

- Liite 1 FUN TVK 6/2022 muistio
- Liite 2 FUN 1/2023 esityslistan luonnos
- Liite 3 Toimintasuunnitelma 2023–2024
- Liite 4 Budjetti 2023, tilinpäätös 2022
- Liite 5 Toimintakertomus 2022 luonnos
- Liite 6 Työryhmien koonnit vuodelta 2022
- Liite 7 E-aineistojen kirjastokäytön korvaamista koskeva selvitys